

विशङ्क (wie eben) adj. *Misstrauen verdienend, verdächtig*: स्त्रियः R. 6, 101, 8.

विशद् 1) adj. (f. आ) a) *klar, hell, blank, heiter, rein*; = शुक्ल, पाण्डुर, शुचि u. s. w. AK. 1, 1, 4, 22. TRIK. 3, 3, 241. H. 1392. 1436. an. 3, 339. MED. d. 39. HALĀJ. 1, 132. अचक्रुस्फटिकं (अम्भम्) MEGH. 52. निर्घोतका-रगुटिका (हिमाम्भम्) RAGH. 5, 70. शीघ्र Spr. 3322. मद्य सुच. 2, 477, 3. Oel 1, 182, 3. Urin 2, 82, 15. वीर्य 1, 148, 9. व्योमन् RĀGA-TAR. 3, 375. प्र-भा Çiç. 9, 26. RAGH. 4, 18. 9, 38. चन्द्रपादाः MEGH. 71. चन्द्रिका RAGH. 19, 39. दशनाशवः KUMĀRAS. 6, 25. ऽकारमगूळ Bhāg. P. 3, 28, 25. हिमाचल Kir. 3, 12. प्रङ्गाच्छ्रयिः कुमुदविशदैः MEGH. 59. स्फटिकं (नगेन्द्र) 63. व-पुस् Gtr. 1, 12. कदम्ब 2, 8. कच AK. 2, 6, 2, 49. H. 370. शस्त्र Bhāg. P. 8, 10, 14. Auge Suçr. 2, 141, 17. कुमुदविशदानि प्रेतितानि MEGH. 41. प्रीति-विशदेर्नैत्रैः RAGH. 17, 35. विश्वासविशदा दृशम् RĀGA-TAR. 8, 1279. Mund Suçr. 2, 233, 6. प्रसादविशदानन RĀGA-TAR. 3, 25. अथर KUMĀRAS. 3, 33. श्रोष्ठस्तामूलश्रुतिविशदः Çiç. 8, 70. स्मित KUMĀRAS. 1, 45. Bhāg. P. 4, 16, 9. दत्तावभासविशदमितवक्त्रकाति Rt. 3, 18. स्वत्रयं ब्रह्मचर्यं च MBh. 4, 186. अक्षरात्मन् Çāk. 97. आशय Bhāg. P. 3, 5, 45. 4, 20, 10. कृत्पद्म KAIVALJOP. bei Muir, ST. 4, 304. कृदप Spr. 4568. चेतम् 2071. विशदा-त्मन् 2680. 4232. पशम् KATHĀS. 22, 36. Bhāg. P. 1, 18, 11. कीर्ति 8, 24, 4. RĀGA-TAR. 8, 1152. अनुवृत्ति Bhāg. P. 3, 4, 12. नृपश्री RĀGA-TAR. 4, 373. ऽपन्न 5, 79. विज्ञान SARVADARÇANAS. 29, 18. स्वत्रयावभास 47, 18. फलपङ्क्ति MARK. P. 43, 39. निजदीर्घशविशदप्रेङ्गत्पताकाकृति Inschr. in Journ. of the Am. Or. S. 6, 506, Çl. 22. *rein, lauter*, von einem Menschen KĀM. NĪTIS. 12, 34. — b) *klar, deutlich, verständlich*; = व्यक्त TRIK. H. an. MED. HALĀJ. 4, 67. विशदपटुरैः PAÑĒAR. 3, 9, 14. उच्छ्वसित RAGH. 8, 3. निःश्वास (सुविशद) MRĒKH. 48, 22. शास्त्र HARIY. 13701 (विषद die ältere, विशद die neuere Ausg.). विवेकविशदा कथा RĀGA-TAR. 2, 113. भारत-व्याख्या Verz. d. Oxf. H. 2, a, No. 14, fg. 161, b, 35 (सु^०). 237, b, 31 (ऽतर). — c) *weich anzufühlen* MBh. 12, 6856. 14, 1416. von Speisen im Gegens. zu खर् Pat. zu P. 7, 3, 69. Schol. zu P. 2, 1, 35. 4, 2, 16. H. 924, Schol. Suçr. 1, 246, 21. der Südwind 76, 14. von einem Geruch MBh. 12, 6848. 14, 1409. — d) *geschickt zu Etwas (geschmeidig)*: नृत्यप्रयोगविशदै च-रूपौ MRĒKH. 9, 19. — e) am Ende eines comp. *behaftet mit*: कामश्चासा-दिङ्खः SARVADARÇANAS. 101, 1. — 2) m. N. pr. eines Fürsten, eines Sohnes des Gajadrajatha, Bhāg. P. 9, 24, 23. — Vgl. विशय.

विशदय् (von विशद), ऽपति 1) *rein machen*: den Mund VĀGBH. 10, 4. — 2) *klar machen, erläutern*: प्रतिज्ञातमेवार्थम् Schol. zu ÇAIM. 1, 1, 3.

विशदाय् (wie eben), ऽपते *klar —, deutlich werden*: जीवन्मुक्तस्य या तृप्तिः सा तेन विशदायते Verz. d. Oxf. H. 222, b, 24.

विशदीकर (विशद् + 1. कर) 1) *klar machen, erhellen*: उडुनायकै-र्विशदीकृतमुप्रसर PAÑĒAR. 3, 12, 5. — 2) *erläutern, erklären* Verz. d. Oxf. H. 241, b, No. 391 (विषदी^०).

विशन (von 1. विष्) n. *das Hineingehen in, Eindringen*: कोपोतस्य सन्निविशनम् VARĀHU. BRH. S. 88, 12. वज्र^० MBh. 3, 14384.

विशर्फ (2. वि + शफ) adj. *keine oder verkehrte Hufe habend*, Bez. eines Unholds AV. 3, 9, 1.

विशब्द (2. वि + श^०) im comp. *verschiedenartige Worte* Verz. d. Oxf. H. 188, a, 3.

विशब्दन (von शब्दय् mit वि) n. *das Aussprechen von Worten* P. 7, 2, 23. विशंप (विशम्, acc. von 2. विष्, + 2. प) adj. *das Volk beschützend*; m. vielleicht N. pr. gaṇa अश्वादि zu P. 4, 1, 110. — Vgl. वैशंपायन.

विशय (von शी mit वि) m. 1) *Ungewissheit, Zweifel* (vgl. संशय) P. 3, 3, 39, Schol. KĀTJ. Çr. 4, 3, 7. LĀTJ. 6, 10, 24. ANUPADAS. 7, 10 in Ind. St. 10, 5. TĪTHĀDIT. im ÇKDr. — 2) = आश्रय ÇABDAK. bei WILSON.

विशयवन् (von विशय) adj. *unsicher, zweifelhaft* Nir. 2, 1.

विशयिन् (von शी mit वि) adj. (neben विपयिन्) देशे gaṇa ग्रहादि zu P. 3, 1, 134.

विशरै (von शर् mit वि) m. 1) Bez. eines Unholds AV. 2, 4, 2. — 2) एष वै मासो विशर इति TS. 7, 5, 2, 1. KĀTJ. 33, 7. = विशीर्ण Comm. — 3) *Mord, Todtschlag* AK. 2, 8, 2, 84.

विशरण (wie eben) n. 1) *das Auseinanderfallen, Zerfallen* Duātup. 14, 13. 15, 9. Verz. d. Oxf. H. 167, b, 16 (?). — 2) *Mord, Todtschlag* H. 370; vgl. विशारण.

विशरद् KATHĀS. 13, 148 fehlerhaft für विशारद्.

विशरीक (von शर् mit वि) adj. etwa *abbrückelnd*, Bez. des बलास AV. 19, 34, 10.

विशत्य (2. वि + शत्य) 1) adj. *ohne Spitze*: Pfeil VS. 16, 10. von einer Pfeilspitze befreit, von einer Pfeilwunde geheilt H. an. 3, 507. fg. MBh. 3, 16470. fg. 7, 3703. 8, 4593. 13, 7761. 7763. R. 2, 63, 43 (65, 44 GORR.). fg. 6, 36, 120. 71, 21. 24. von einem fremden Körper im Leibe befreit: आ विशत्यभावात् so v. a. bis sie den Embryo los ist Suçr. 1, 368, 16. überh. von einem Schmerze befreit MBh. 6, 3541. — 2) f. आ eine best. Pflanze Suçr. 2, 110, 4. 273, 8. 517, 9. ein gegen Pfeilwunden angewandtes Heilkraut (vgl. विशत्यकरणी) MBh. 3, 16470. R. 6, 82, 132. 136. = गुडूची AK. 2, 4, 3, 1. H. an. MED. j. 106. = अग्निशिखा AK. 2, 4, 5, 2. MED. = दत्तिका, दत्ती AK. 3, 4, 24, 157. H. an. MED. RATNAM. 34. = त्रिपुटा H. an. MED. = लाङ्गली H. an. = कलिकारी und अन्नमोदा RĀGA-TAR. im ÇKDr. — b) N. pr. der Gattin Lakshmana's H. an. — c) N. pr. eines Flusses MBh. 2, 373. 3, 8092. 12910. 13, 7646. Verz. d. Oxf. H. 63, b, 30. fg.

विशत्यकरण (वि + 2. क^०) adj. *Pfeilwunden heilend*; f. ई Bez. eines best. wunderthätigen Heilkrantes MBh. 6, 3540. R. 2, 25, 36. 6, 71, 23. 82, 113. KATHĀS. 39, 90. 103, 44.

विशत्यकृत् adj. dass.; m. eine best. Pflanze, = विशाली RATNAM. im ÇKDr.

विशत्यघ्न oder विशत्यप्राणहर adj. heissen nach Suçr. 1, 347, 3 diejenigen Stellen des Leibes, an welchen eine Wunde tödtlich wird, sobald die Spitze (einer Waffe u. s. w.) ausgezogen wird. Diese Definition scheint falsch zu sein; es sind diejenigen Stellen gemeint, auf welchen ein Schlag lebensgefährliche Wirkung hervorbringt auch ohne dass ein fremder Körper (शल्य) in den Leib eindringt: die Schläfen und der Raum zwischen den Brauen Suçr. 1, 346, 2. 4. 11. 347, 3. 12 (ऽग्रानि Hdschr.). 348, 7.

विशत्यप (von विशत्य), ऽपति Jmd von einer Pfeilspitze oder überh. von einem Schmerze befreien KATHĀS. 24, 228.

विशश्रमिषु DAÇAK. 22, 14 fehlerhaft für विशश्रमिषु.